

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Blaha Lujza

Idő

"1920"

Személy

Szerző:

Sze.

Cím:

Ma hetven éve...

Forrás:

Arx Újság

Bp.

(Hely)

1920 IX 5

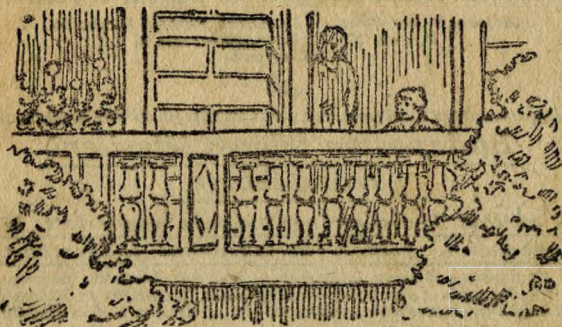
(Idő)

(Köt. v. füz.)

Ma hetven éve...

— Látogatás Blahánénál. —

Blaháné erkélye

Az egész ország hódolatteljes üdvözlételét tolmácsoljuk ezen a szeptemberi vasárnapon Blaha Lujza asszonynak, a legnagyobb magyar művésznőnek, a ki olyan kivételes testi és mindenkifelelt lelki üdőségben érte el születésének mai hetvenedik évfordulóját, a melyben a jó Isten valóban csak a legkiváltságosabbakat részesíteti.

Azontúl Blaháné ez örömnépén, mely igazában mindnyájunké, banális dolog volna beszélni az ő végtelen művészetéről, az ő csengő nótáiról, a melyekkel egy félszázadnál is tovább bedalolta az országot. Csak hadd szóljon ő, az ő drága személye, a kit ma mindenki ünnepel Magyarországon, a kinek szíve van. Valóságos bucsujárás helye az Erzsébet-körút 2-ik számú ház, a melynek első emeletén nagyon régideje lakik Blaháné. Vilma, a művésznő derék házvezetőnője, a ki husz esztendeje odaadással és rendkívüli hűséggel szolgálja urnőjét, alig győzi bejelenteni a gratulációsokat, mert nemcsak ösmerősök és jóbarátok, de soha nem látott idegenek, nők is, még nem is olyan régen 85 kiló voltam, lefogytam férfiak és ünneplőbe öltözött gyerekek százai és 53-ra, de ma már 63 vagyok megint. A háború kitérői jelentkezők és majdnem ragaszkodnak hozzá résekor lettem beteg, nagy és súlyos beteg, a magam hogy személyesen tolmácsolhassák szerencsekíváná érzése szerint már egy hajtófat se adtam volna az életemért. Akkor aztán eljött Purjesz tanár, az én régi orvosom, a ki már meghalt azóta és megnyug-

Blaháné kissé nagyon lefogyott alakjához, mely a fehér csipkedíszes fekete selyemruhában valóban fejedelmi.

— Bizony, — kezdi Blaháné — hát így mulik el az idő, hetven év és hogy elrepült. Voltaképpen haragszom is, hogy ezt az évfordulót kipattantották. Nem szabad egy asszony koráról beszélni, ha elmúlt husz éves, — folytatja nevetve — pláne leleplezni, hogy hetven, a mikor valaki olyan fiatalnak érzi magát, mint én. Mert a szívem és az agyam, hál' Isten, nem tudott megöregedni, csak én romlottam le az utóbbi években egy keveset. De hát már jól lesz ez

1873-ban

Suharez

tafolt:

— Biztosítom felőle, báróné, — mondta — hogy meggyógyul, csak azt ne tessék kérdezni, hogy mennyi idő múlva csillapulnak le az idegei. Lehet, hogy egy év, lehet kettő, vagy még több. Nagy energia és nagy türelem kell hozzá.

— Nehezen megy, az igaz, de lassanként megnyugszom. Közben egészen is jól érzem magam és ilyenkor, mint most is, egyetlen vágyam: ismét ott kóborolni a színpadon, az öltözőben, a festékeim, meg a tükreim között és kiállani a közönség elé és énekelni, dalolni, az egész szívemet a tenyeremre nyújtani a nézőtér felé, mint valaha régen és sok-sok éven át. Az igazság az, hogy azért szeretem az otthonomat és azért ragaszkodom hozzá annyira, mert csak egy macskaugrás a színházhoz, az öltözőhöz, a színpadhoz, a közönséghez, a melyet kell hogy szemtől-szembe lássak még egyszer és a melytől nekem, ugy-e, lehetetlen elszakadnom.

Blaháné arca ragyog, a hangja felemelkedik, a szeme kigyul, a mint erről beszél hetvenedik születése napján, csak éppen hogy egy könnyecsepp pereg le az arcán észrevétlenül.

— Nézze csak, — mondja kisvártatva — ott vannak a külföldiek az én koromban, a kik még játszanak. A Sarah Bernhardt például, a ki jóval idősebb és az egyik lába is hiányzik. Biztos vagyok benne, találkoznunk még a színpadon és ez lesz az én legszebb ünnepem!

— Addig is, — folytatja — beszéljünk másról. Mit csinálnak a világban, mondja el, mert én bizony nem járok sehová. Mindig amolyan itthonülő voltam még abban az időben is, a mikor mehettem volna mindenfelé. Mostanában itt az erkélyen levegőzöm, a lépcsőjárás tulságosan fáraszt, a séta is. Kocsikázáshoz pedig mostanában igazán milliók kellene. Oda voltam nyolcz napra falun a kis unokámnál, hát képzelje: a vasúthoz fizettem a kocsinak 50 koronát, a mikor visszajöttem, már hatvanat. Ki győzi ezt? De meg a legjobb is itthon. Nekem,

A lakás maga valósággal virágokert; osupa derű, illat, szín és pompa és negyszerű keretül szolgál

Koldusdiák

Sárga csikó

érezem, jót tesz ez a nyaralás Budapesten, a melyre egy kicsit rá is kényszerültem, a mióta eladtam a balatonfüredi házamat. Az ablakaimat, nézze, tele-
rakom virággal és abban a képzelődésben élek, hogy a szabadban, a zöldben vagyok. Hát, édes Istenem, meg kell elégednem ezzel is. Nagy igényeim sohse voltak, most sincsenek. Hogy nehéz megélni, az biztos. Mindent úgy kell megszerezni írással, levéllel, a mit azelőtt a házhoz szállítottak. Nem ideális, az biztos, csak úgy repüinek a százasok, mint a pille! Emlékszem, volt idő, a mikor nekem volt a legnagyobb fizetésem az országban. Pontosan 13.000 forint. Igaz, hogy ebből szinpadi ruhákat kellett csináltatnom. Azt mondták ekkor: a Blahánénak nagyobb fizetése

van, mint a miniszterelnöknek, a kit pedig Tisza Kálmánnak hívtak, — emlékszik? Az is elment, lassanként mindenki elment, a régi pályatársaim közül is alig van valaki. Hányszor elgondolodom ezen. Lassanként magamra maradtok az egész régi Népszínházból, csak az emlékeivel azoknak a kiket szerettem, a kik szerettek. Hetven év nagy idő és hogy elrepült, de hogyan!

— Hogy örvendek az ünnepésnek, édes Istenem, örvendek nagyon, pedig izgat, de ha már kipattanották! Egy szép és kedves emlékekkel több, ebből aztán sohse sok. És egész szívvel vagyok hálás minden megemlékezésért és kérem, írja is meg, hogy boldoggá tettek mindazok, a kik szavukkal meg írásukkal felkerestek és a kiknek volt egy szál viráguk számomra. És azt is, hogy minden emlékem, az egész életem azoké, a kik szerettek és a kikhez a szívem minden dobbanásával ragaszkodom magam is.

Blahányi Blaha Gyula

— Haném — mondja a bucsuzáskor kacagón Blaháné — ne olyan apró betűkkel írják az ujságot! Inkább két sorban írják meg, a mit hat sorban kellene, de nagyobb betűkkel. Átkozott dolog az olyan apró betű, pláne olyasvalakinek, mint én, a ki nem tud megenni ujság nélkül és elolvassa ennek minden sorát...

Ime, azon az ünnepnapon, a mikor hetven éves lett Blaháné, a magam kis eszközeivel próbálók eleget tenni óhajításának. (Sze.)